

W 2015 r. firma badawcza Ecorys Polska przeprowadziła dla Ministerstwa Spraw Zagranicznych **badanie ewaluacyjne wybranych inicjatyw polskiej współpracy rozwojowej zrealizowanych za pośrednictwem Fundacji Solidarności Międzynarodowej (FSM)**. Ewaluacja dotyczyła działań realizowanych w latach 2012-14 w Gruzji, Ukrainie oraz Tunezji. Celem głównym badania było zidentyfikowanie czynników, które mają największy wpływ na efektywność polskiej pomocy rozwojowej, a także przedstawienie rekomendacji dotyczących działań planowanych na najbliższe lata. Projekty ocenione zostały pod kątem trafności, użyteczności, trwałości, efektywności i skuteczności.

Badanie pokazało, że inicjatywy pomocowe związane ze wspieraniem demokracji były kierowane zazwyczaj do osób, które z racji wykonywanego zawodu będą dalej przekazywać zdobytą wiedzę i umiejętności. Efektem potwierdzającym **trafność** przeprowadzonych działań jest przede wszystkim widoczna zmiana postaw oraz stylu pracy, wynikające ze zdobycia nowych umiejętności i poznania nowych wzorów. Analiza potwierdziła **użyteczność** projektów dla beneficjentów, wynikającą m.in. z wysokiej jakości prowadzonych działań, uwzględniania lokalnej specyfiki oraz cenionego przez odbiorców partnerskiego podejścia. Istotne jest również, że z uwagi na niedawne doświadczenia z transformacji, Polska w roli dawcy pomocy postrzegana jest jako bardziej wiarygodna niż inne kraje.

Dla **trwałości** wpływu projektów kluczowa jest kontynuacja działań projektowych po zakończeniu zewnętrznego dofinansowania, co wymaga dalszego organizacyjnego i finansowego angażowania się lokalnych partnerów. W przypadku części badanych inicjatyw te warunki nie zostały spełnione. Niekorzystnie na trwałość wielu projektów wpływa także jednoroczność finansowania.

System instytucjonalny, w którym Fundacja realizuje zleczone przez MSZ zadania w Gruzji, Tunezji i Ukrainie sprzyja wzrostowi **efektywności i skuteczności** polskiej pomocy rozwojowej.

W najbliższych latach rekomenduje się m.in.:

- wprowadzanie rozwiązań systemowych usprawniających realizację projektów i współpracę z projektodawcami, w tym realizację projektów wieloletnich oraz zwiększenie ich skali;
- przykładanie większej wagi do całościowej i systematycznej diagnozy potrzeb na etapie przygotowywania koncepcji projektów;
- powrót do mechanizmów wsparcia polskich podmiotów w pozyskiwaniu finansowania na projekty rozwojowe ze źródeł innych niż budżet RP poprzez zapewnienie części wymaganego przez grantodawców wkładu własnego;
- zwiększenie zaangażowania placówek dyplomatycznych w realizację działań polskiej pomocy, m.in. poprzez tworzenie stanowisk dedykowanych w krajach priorytetowych;
- zwiększanie obecności FSM w krajach priorytetowych polskiej pomocy, w których prowadzone będą działania Fundacji;
- konsekwentny podział zadań pomiędzy MSZ i FSM, co pozwoli uniknąć dublowania działań finansowanych z różnych źródeł;
- zwiększenie synergii między projektami polskiej pomocy realizowanymi w danym kraju;
- większe powiązanie efektów projektów z korzyściami biznesowymi polskich przedsiębiorców.